

Mødet den 25. Marts 1924.

Fraværende: Leonhard Hansen og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 687—1923). **Regnskab for M. C. Lottrups Legat for 1922—23.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 514—1923). Skrivelse fra Ministeriet for off. Arbejder angaaende en **Ændring i Havnens Forvaltningsreglement (Lodsernes Lønningsforhold).**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 10¹¹—1923). **Meddelelse om, at Intendant C. A. O. Lorentsen er beordret til Medlem af Indkvarteringskommissionen i Stedet for Intendant J. P. Larsen.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 656—1923). **Ansøgning fra Dansk-Engelsk Petroleums Co. om Godkendelse af et Petroleumsoplag i Sydhavnen.**

Brandkommissionen kan anbefale Andragendet paa Vilkaar, at der fremsendes Tegninger af Lagringssystemet, Boholdernes og Rørledningernes Beliggenhed, samt Svømmekassernes Konstruktion til Brandvæsenet, og at Beholderne med tilhørende Rørledninger prøves for Tæthed og godkendes af Brandvæsenet, forinden de tildækkes.

Havneudvalget finder intet mod Andragendet at erindre.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 671—1923). **Andragende om Tilladelse til Ruteautomobilkørsel Aarhus—Kongsvang — Viby.**

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 666—1923). Indstilling fra det nedsatte Udvalg angaaende **Boliglovens Kontrolbestemmelser.**

Udvalgets Flertal (A. Bithsch, Bernt Jensen og S. Petersen) indstiller, at de kommunale Kontrolbestemmelser i Huslejelovens § 23 bringes til Anvendelse i Aarhus Kommune i deres fulde Omfang, medens Mindretallet (P. Petersen og H. P. Salling) indstiller, at de bringes til Anvendelse med Undtagelse af Paragrafens 3. Stykke (at der ikke kan afgives Opsigelse fra Ejers Side før efter 1. April 1925).

S. P e t e r s e n forelagde Sagen og anbefalede at følge Flertallets Indstilling. Hvis Opsigelsesretten, som Mindretallet foreslog, blev givet fri, var det det samme som at gøre de øvrige Bestemmelser ganske illusoriske.

P. P e t e r s e n anbefalede Mindretallets Forslag. Det var paa høje Tid, at denne Lovs strenge Bestemmelser blev løsnede; nu havde Ejere og Lejere været tvunget til at bo sammen i 6—7 Aar, skønt de maaske ikke kunde fordrage hinanden, og der blev jo ikke færre Lejligheder, fordi en Del Lejere kom til at skifte Bolig. Mange ønskede gerne en mindre Lejlighed, og nogle maaske en større, men som Forholdene var, kunde de ikke skifte, saa ogsaa af den Grund var en Omflytning ønskelig. Tillige vilde der blive en Del Arbejde ved Istandsættelser af Lejligheder efter Flytning. Naar Mindretallet var gaaet med til de øvrige Punkter i §

23, havde man strakt sig vidt, for Loven maatte dog betragtes som en Afviklingslov, og det var heldigst snart at blive færdig med hele denne Krigsforanstaltning, der aldrig havde gjort den tilsigtede Nytte. Naar man sagde, at Loven ikke kunde undværes, før der blev bygget noget, saa var det at vende Forholdet paa Hovedet, for Bolignøden ophørte ikke, saa længe man havde Loven. Der taltes ogsaa om, at det vilde foraarsage en urimelig Lejeforhøjelse; men Loven indeholdt tilstrækkelige Bestemmelser til at forhindre dette, og disse Bestemmelser gjaldt til 1930. Naar der henvistes til, at nye Lejligheder ikke var under Huslejeloven, saa var det for saa vidt rigtigt, naar det drejede sig om den første Udlejning; men der gjordes stadig Forsøg paa at fremskaffe andre Boliglove, og saa kunde man aldrig vide, hvorledes det vilde gaa med denne Bestemmelse. Det var derfor i det hele paa Tiden at faa rammet en Pæl gennem det Spøgelse, der hed Boligloven, for der kom aldrig noget Byggeri i Gang, saa længe den bedstod; det kunde blive svært nok endda. Hvis man levede saa længe, at der blev Overflod af Lejligheder, kunde det blive interessant at se, hvilke Foranstaltninger man vilde tage for at beskytte Grundejerne; de blev næppe store. Taleren vilde indtrængende anbefale at slutte sig til Mindretallets Indstilling.

B e r n t J e n s e n antog, at Udvalgets Flertal kunde have sluttet sig til Forslaget om at give Opsigelsesretten fri, saafremt Forholdene paa Boligspørgsmaalets Omraadet havde været saaledes, at det vilde være forsvarligt; men som Forholdene var i Øjeblikket, kunde det absolut ikke kaldes forsvarligt. Det vilde faktisk bevirke, at der blev færre Lejligheder, idet mange nu boede paa Loftskamre eller hos deres Forældre; en Del af disse vilde faa

Lejligheder, medens andre blev husvilde, og det blev sikkert især Familier med mange Børn. En Frigivelse af Opsigelsesretten vilde ogsaa i høj Grad blive brugt til at skaffe sig Lejeforhøjelse, uden at det derved kunde falde ind under § 25. Man kunde bedre have afskaffet de kontrollerende Bestemmelser for et Par Aar siden, for da var der bedre Udsigt til at fremskaffe Lejligheder end nu, hvor Materialierne var steget, og Pengeforholdene meget vanskelige. Taleren vilde derfor anbefale at følge Flertallets Indstilling.

A. Bitsch pointerede, at hele Boligspørgsmaalet efterhaanden var blevet et alvorligt Samfundsspørgsmaal, og det vilde blive en Ulykke for Kommunerne, hvis disse Bestemmelser bortfaldt; der vilde i hvert Fald blive en Del at bestille for Udvalget for Bygninger og Inventar med at skaffe Lejligheder til husvilde. Ved at frigive Opsigelsesretten blev der ogsaa større Boligmangel, begrundet paa, at i en Del Lejligheder boede der to Familier sammen, og de vilde vel først blive opsagt. Naar man hævdede, at Byggeriet vilde komme i Gang, hvis Loven bortfaldt, saa viste det sig tværtimod, at der heller ikke blev bygget i de Kommuner, som havde ophævet Loven. Lovens Ophør vilde betyde en Katastrofe for mange Mennesker, og denne maatte man forhindre saa længe som paa nogen Maade muligt. Taleren vilde af disse Grunde anbefale Flertallets Indstilling.

P. Petersen indrømmede, at Boligspørgsmaalet var et Samfundsspørgsmaal, ikke et specielt Ejer- og Lejerspørgsmaal; men derfor var den nuværende Tilstand ødelæggende baade for Stat og Kommune, for de kunde ikke i Længden vedblive at bygge eller yde Tilskud til Byggeri. Men der

var altsaa ikke Udsigt til at faa givet los, særlig efter at det nu var gjort til et politisk Spørgsmaal.

A. S n e u m syntes, man burde kunne enes om Flertallets Forslag, som jo gik ud paa at følge den Lov, Rigsdagen havde vedtaget, og som ogsaa Konsul Petersens Meningsfæller havde stemt for; derved vilde i hvert Fald det politiske Moment falde bort.

F o r m a n d e n fastslog, at der ikke var blevet noget Byggeri i de Byer, hvor Huslejeloven var ophævet, og Konsul Petersen vidste godt som gammel bygningskyndig, at det var helt andre Ting, der spillede ind her. Der var ingen Tvivl om, at det kom til at mærkes i Kommunekassen, hvis Loven bortfaldt, ikke blot ved, at man maatte bygge Boliger til de husvilde; men Lejen vilde sikkert stige saa stærkt, at et andet Udvalg vilde mærke det paa sit Budget.

Flertallets Indstilling vedtoges med 11 Stemmer mod 8.

7. (J. Nr. 703—1923). **Valg af Valgbestyrrelser for det kommunale Folketingsvalg.**

Efter Forslag af H. P. Christensen og J. Chr. Møller valgtes følgende:

N o r d r e K r e d s:

Overlærer Moustén (Formand),
Forvalter Marinus Petersen,
Forretningsfører P. Andersen,
Maskinarbejder Leonhard Hansen,
Typ. Vald. Hansen,
Forretningsfører Vald. Pedersen,
Inspektør Salomonsen,
Snedker N. Juul,
Arbmd. Bernt Jensen,
Lærer Axel Hansen,
Frk. Mariane Thomsen,
Købmand Edv. Nielsen,

Lærer J. P. Henriksen,
Grosserer Baunsgaard,
Fabrikant Seest,
Frk. Anna Jørgensen,
Købmand Emil Petersen,
Købmand Groes Petersen og
Købmand Mikael Johansen.

Midterkreds:

Borgmester Jakob Jensen (Formand),
Smed Søren Petersen,
Skrædermester Andersen,
Forretningsfører Kjeld Sørensen,
Forretningsfører Mogensen,
Arbmd. A. Bitsch,
Bogtrykker V. Simonsen,
Fru M. Rostgaard,
Erik Olesen,
Købmand V. Tørsleff,
Købmand Vald. Kloster,
Stationsforstander Verner Lassen,
Bogtrykker Geertsen,
Blikkenslagermester H. P. Salling,
Telegrafist Schultze og
Konsul Barnow.

Søndre Kreds:

Fabrikant J. Chr. Møller (Formand),
Overretssagfører Andr. Christensen,
Konsul P. Petersen,
Redaktionssekretær H. Hansen,
Direktør Busch,
Overretssagfører Hald,
Ingeniør Mørup,
Kontorbestyrer Falk,
Typograf Marthin Pedersen,
Arbmd. Jaquet,

Typograf P. Christiansen,
Frk. Anna Hindby og
Togbetjent Høtoft.

Til Medlem af A m t s v a l g b e s t y r e l s e n
valgte Borgmester J a k o b J e n s e n.

8. (J. Nr. 444—1923). **Forslag til Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1924—25.**
— 2. Behandling..

F o r m a n d e n oplæste de indkomne Ændringsforslag, som Budgetudvaldet havde behandlet og i alt væsentlig kunde tiltræde.

Følgende Ændringsforslag forelaa:

Ad Indtægtskonto III b. Forslag fra Skovudvalget om, at der efter Konto III b Nr. 62 optages en ny Post: »Anlæg af en ny Vej fra Ørne-rede-Pavillonen til Hovedvejen..... 2000. 00«

Anbefalet af Budgetudvalget.

Vedtoges.

Ad Indtægtskonto III f. Forslag fra Landstingsmand J. Chr. Møller og Overretssagfører Andr. Christensen om, at Prisen paa Koks, Konto III f 3 a, forhøjes fra 5 Kr. 25 Øre til 5 Kr. 75 Øre pr. 100 kg. Gasværkets Nettooverskud bliver derved 76850 Kr. større.

Budgetudvalget anbefaler, at Gasværkets Nettooverskud forhøjes med 55000 Kr.

F o r m a n d e n forelagde Forslaget, som skyldtes Ønsket om at faa Ækvivalent for en Del af de Udgifter, der var kommet til ved 2. Behandling. Udvalget vilde helst tage Sagen saaledes, at der ikke blev Tale om en Forhøjelse af Koksprisen, idet denne alligevel maatte ændres efter Markedsprisen i Aarets Løb, men derimod, at Gasværkets Nettooverskud forhøjes med 55000 Kr.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Udgiftskonto I. Forslag fra Hospitalsforstander Frk. M. Thomsen om, at Konto I 6 d forhøjes med 300 Kr. til 500 Kr.

Anbefalet af Budgetudvalget saaledes, at der til Kontoens Tekst tilføjes: »(herunder ekstraordinært 300 Kr. til Indkøb af Fotografier og Reproduktionstegninger af gamle Bygninger og Prospekter).«

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Udgiftskonto II. Forslag fra Fattigudvalget om, at Konto II 2 m forhøjes med 10000 Kr. til 50000 Kr., og at Konto II 2 n forhøjes med 20000 Kr. til 140000 Kr.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Vedtoges.

Ad Udgiftskonto VII. Forslag fra Sygehusudvalget om, at Medicinalvæsenets Konto forhøjes med et Beløb paa 28425 Kr. til Forandring af Afdeling A 6.

Budgetudvalget foreslaar, at Konto VII 4 a 4 a forhøjes ekstraordinært med 30,000 Kr. til Forandring af Afdelingen.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Udgiftskonto XIX 3. Forslag fra Læge M. Brammer om, at Konto XIX 3 a forhøjes med 2000 Kr. til 6976 Kr., for at Biblioteket kan holdes aabent ogsaa fra Kl. 4—6 Eftm.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Vedtoges.

Ad Udgiftskonto XIX 5. Forslag fra Læge M. Brammer og Ingeniør A. Mørup om, at Konto XIX 5 b forandres saaledes:

»Til 7 Diakonisser (Stefansforeningen 5, Sct. Johannes Sogn 1 og Sct. Lucas Sogn 1) 4900.00«

Posten bliver derved forhøjet med 700 Kr.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Vedtoges.

Menighedsudgifter. Ifølge Skrivelse fra Aarhus Domsogns Menighedsraad skal det til Kirken lignede Beløb, Konto Menighedsudgifter 2 a forhøjes med 2286 Kr. 23 Øre.

Toges til Efterretning.

Indtægtskonto III f forhøjedes herefter med 55000 Kr. Udgiften under Indtægtskonto III b forhøjedes med 2000 Kr. Udgiftskonto I 6 d blev forhøjet med 300 Kr., Udgiftskonto II 2 m med 30000 Kr., Udgiftskonto VII 4 a 4 a med 30000 Kr., Udgiftskonto XIX 3 a med 2000 Kr. og 5 b med 700 Kr., medens Konto for Menighedsudgifter 2 a forhøjedes med 2286,23 Kr.

Ellers vedtoges Budgettet i den Skikkelse, hvori det i Udkast forelaa fra Budgetudvalget, og det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue og Lejlighed, kommer da til at udgøre 7119502 Kr. 49 Øre.

Det vedtoges for 1924—25 at fastsætte den i § 2 C i Vedtægt for Ligning af personlig Kommuneskat i Aarhus Købstadkommune ommeldte Procentdel, der vil være at lægge til det Beløb, som skal udskrives efter Formue og Lejlighed, til 5 %.
